

N:o 1.

Af Herr I. Asklöf: Om ändring i 65 § Riksdagsordningen.

Beträffande det stadgande, då, genom de båda Kamrarnes stridiga beslut, gemensam omröstning skall verkställas, bestämmer Regeringsformens 69:de paragraf såsom föremål för en dylik omröstning främst »statens reglerande». I Riksdagsordningens 65:te paragraf, som afhandlar detta ärende, förekommer i stället för orden »statens reglerande» uttrycket »statsutgifter». Det är denna skiljaktighet i ordalydelsen i de båda grundlagarne, som gifvit anledning till denna min motion. Huru vida denna ändring tillkommit af förbi-seende eller godtyckligt, känner jag ej, men då äfven 1809 års Riksdags-ordning använder uttrycket »statens reglerande», förefaller saken så mycket besynnerligare. Nu är det visserligen sant, att Regeringsformen i förhållande till Riksdagsordningen måste betraktas såsom en principal lag, hvilken af den senare väl kan utvecklas, men ej inskränkas. Då emellertid Riksdags-ordningen äfven är en af våra grundlagar, måste väl öfverensstämmelse ega rum i åtminstone de viktigaste hufvuddelarne.

Bland sådana af största vikt i Regeringsformen vill jag särskildt jem-förelsevis påpeka så väl dess 4:de paragraf, att nemligen »Konungen eger att allena styra riket», som dess 57:de paragraf, i hvilken stadgas, att »Svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta utöfvas af Riksdagen allena». Då likväl i samma 4:de paragraf genast förekommer en inskränkning, men någon sådan inskränkning *icke* förekommer i 57:de paragrafen, synes beskattnings-rätten så mycket kraftigare hafva blifvit tillerkänd svenska folket genom dess riksdagsombud. Denna svenska folket tillerkända rätt visar sig så mycket tydligare genom de paragrafer i Regeringsformen, hvori åt »*Riks-dagen allena*» tillerkännes högsta styrelsen öfver Riksgäldskontoret och Riks-banken, i hvilka penningarörelsen uppgår till hundratals millioner kronor, samt föreskrift meddelas, att »Konungen icke kan utan Riksdagens samtycke in- eller utrikes lån göra eller Riket med ny gäld belasta».

Vid tolkningen af vår främsta grundlag, Regeringsformen, hafva visserligen tvifvelsmål framstälts beträffande Riksdagens pröfningsrätt i afseende på de ordinarie statsinkomsterna. Jag anser dock klart och tydligt, att dess viktigaste stadganden skola gälla såsom grundvalar för de i de öfriga paragraferna förekommande detaljerna, samt att alltså vid hvar och en af dessa detaljer afseende alltid måste fästas vid grundprinciperna. Sålunda betraktad medgifver, enligt min öfvertygelse, Regeringsformen i det nu ifrågavarande uttrycket »statens reglerande» åt Riksdagen både rättighet och skyldighet att årligen pröfva och fatta beslut så väl i afseende på statsverkets utgifter som på dess inkomster, till hvilka senare både de ordinarie och extra ordinarie inkomsterna måste räknas. Skulle Riksdagen sålunda antingen genom båda Kamrarnes öfverensstämmande mening eller efter verkställd gemensam omröstning besluta afskaffande utaf eller nedsättning uti någon af de ordinarie inkomsterna, under förutsättning likväl att tillgångar för statsverkets behof finnas anvisade, så måste det vara Riksdagens rättighet. Regeringsformens 109:de paragraf föreskrifver ju, att »om så oförmodadt skulle hända, att Riksdag, när den afslutas, icke hade staten reglerat — —, fortfare den förra statsregleringen — — intill nästa Riksdag». Detta stadgande innebär naturligtvis fullständig trygghet för någon ovarsamhet från Riksdagens sida.

På grund af hvad jag nu anfört och för att häfda Riksdagens och svenska folkets urgamla sjelfbeskattningsrätt får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville för sin del besluta sådan ändring af 65:te paragrafen Riksdagsordningen, att i stället för det i densammas början förekommande ordet »statsutgifter» insättas orden »statens reglerande».

Om remiss till Konstitutions-Utskottet anhålles.

Stockholm den 22 Januari 1884.

Isaac Asklöf.
